

(२६) अथाग्नीध्रभागस्य विशेषे व्यूहने मन्त्रमाह । “उप-
 ऋतो द्यौः पिता । उप मां द्यौः पिताक्वयतां । अग्निराग्नी-
 ध्रात् । आयुषे वर्चसे । जीवात्वै पुण्याय । उपऋता पृथिवी
 माता । उप मां माता पृथिवी ह्वयतां । अग्निराग्नीध्रात् ॥२५॥
 आयुषे वर्चसे । जीवात्वै पुण्याय” इति । ‘द्यौः पिता’ द्युलोक-
 देवोऽस्मत्पितृस्थानीयः, ‘उपऋतः’ अनुज्ञातः, सोऽपि द्युलो-
 काख्यः ‘पिता’, ‘मां’, ‘उपक्वयतां’ अनुजानातु, तथैव ‘अग्निः’,
 स्वमुपऋतो अयुपक्वयतां । कुतो हेतोः, ‘आग्नीध्रात्’ आग्नीध्र-
 भागनिमित्तं, तदपि किमर्थं, अस्माकं ‘आयुषे’ चिरजीव-
 नाय, ‘वर्चसे’ बलाय, ‘जीवात्वै’ जीवनौषधाय, ‘पुण्याय’
 सुकृतसिद्धये, च एवमियं पृथिवी देवता मातृस्थानीयोपऋता
 उपमामित्यादि पूर्ववत् ॥

(२७) अथेडाभक्षणाङ्गमार्ज्जने मन्त्रमाह । “मनो ज्योति-
 र्जुषतामाज्यं विच्छिन्नं यज्ञं समिमं दधातु । बृहस्पतिस्तनु-
 तामिमन्नः । विश्वे देवा इह मादयन्ताम्” इति । ‘मनोऽभि-
 मानी देवो ‘ज्योतिः’ प्रकाशात्मकमिदम् ‘आज्यं’, ‘जुषतां’ ।
 ‘विच्छिन्नं’ केनापि वैकल्प्येन युक्तम्, ‘इमं यज्ञं’, ‘सन्दधातु’
 वैकल्प्यरहितं करोतु । ‘बृहस्पतिः’, देवः ‘नः’ अस्माकम्, ‘इमं’
 वैकल्प्यपरिहारं, ‘तनुतां’ कुरुतां । ‘विश्वे देवाः’, च ‘इह’
 कर्मणि, ‘मादयन्तां’ अस्मिन् हर्षयन्तु ॥

(२८) अथ समिध्यानूयाजिक्यां आहितायां अग्न्यभिमन्त्र-
 णे मन्त्रमाह । “यं ते अग्न आवृश्यामि । अहं वाचिपितश्चरन् ।